

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.

3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinerator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel.

Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 punten, zijn niet geoorloofd.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;

3.4 indien één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring, uitleg of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken / , gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

5 Voor deze toets kunnen maximaal 77 scorepunten worden behaald. Scorepunten worden toegekend op grond van het door een kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

6 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.

Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer (artikel 42, tweede lid, eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO).

Dit cijfer kan afgelezen worden uit tabellen die beschikbaar worden gesteld. Tevens wordt er een computerprogramma verspreid waarmee voor alle scores het cijfer berekend kan worden.

3 Antwoordmodel

Antwoorden

Deel-
scores

Natuur en milieu

Opgave 1

Maximumscore 2

- 1 Voorbeelden van een juiste invloed zijn:
- Er vinden minder overstromingen plaats.
 - De aangroei van de Nijldelta stagneert.
 - Het regiem is (stroomafwaarts van de Aswandam) regelmatig geworden.

per juiste invloed

1

Maximumscore 2

- 2 Voorbeelden van een juiste verklaring zijn:
- Doordat de Nijl nu minder vaak overstroomt, blijft minder vruchtbaar slib op de akkers achter (waardoor er meer kunstmest nodig is).
 - Doordat er meer irrigatiewater beschikbaar kwam, kon het landbouwareaal uitgebreid worden (waardoor de vraag naar kunstmest is toegenomen).

Maximumscore 1

- 3 fluviale schaal

Opmerking

'Continental schaal' mag worden goedgekeurd.

Maximumscore 2

- 4 Uit de uitleg moet blijken dat bij toenemend gebruik van rivierwater in landen gelegen aan de bovenloop van de Nijl, de watervoorziening van Egypte in gevaar kan komen.

Opgave 2**Maximumscore 4**

- 5 Voorbeelden van juiste dimensies en belangen zijn:
- Milieu/ecologische dimensie: in stand houden van de bestaande natuurlandschappen/ecosystemen.
 - Economische dimensie: verbetering van de concurrentiepositie van de haven van Antwerpen.
 - Politieke dimensie: betrouwbaarheid van Nederland als partner van Vlaanderen (verdiepingsverdrag) en in de Europese Unie (milieuwetgeving).
- per juiste dimensie 1
- per juist belang 1

Maximumscore 3

- 6 • provinciaal bestuur van Zeeland: regionale schaal / provinciale schaal
- regering van Nederland/België/Vlaanderen: nationale schaal
- Europese Commissie: continentale schaal / internationale schaal
- per juiste combinatie 1

Opmerking

Ook goed gerekend kan worden: regering van het Vlaams gewest: regionale schaal.

Maximumscore 2

- 7 Juiste voorbeelden van een milieuprobleem zijn:
- de berging van het slib
 - verzilting
 - afkalving van de kwelderranden

Maximumscore 3

- 8 Voorbeelden van een juist argument zijn:
- A: Daar overheerst erosie. / Dit is een recreatiegebied.
 - B: In de directe nabijheid bevinden zich belangrijke infrastructurele voorzieningen.
 - C: Dit gebied ligt te dicht bij de vaargeul.
- per juist argument 1

Opgave 3**Maximumscore 1**

- 9 de Rijn

Maximumscore 1

- 10 de IJssel

Maximumscore 2

- 11 keileem

Maximumscore 2

- 12 Voorbeelden van juiste eigenschappen zijn:
- de grote doorlatendheid
 - de grote dikte van het watervoerend pakket / de (grote) hoogte van stuwwallen (waardoor het grondwaterpeil hoog ten opzichte van het NAP kan staan)

per juiste eigenschap 1

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 1	
13 ☐ de aanwezigheid van veel intensieve veehouderij (die zorgt voor overbemesting) in dit gebied	
Maximumscore 4	
14 ☐ Uit de uitleg moet blijken dat:	
• het ecosysteem van kleine natuurgebieden, zoals Montferland, kwetsbaar is, waardoor het gevaar bestaat dat de soortenrijkdom gaat afnemen en	<u>2</u>
• men, door Montferland een betere verbinding te geven / te verbinden met andere natuurgebieden, wil proberen (de bereikbaarheid en daarmee) de overlevingskansen voor planten en dieren te verbeteren	<u>2</u>
Maximumscore 2	
15 ☐ Een voorbeeld van een juiste combinatie is:	
• de grote doorlatendheid van de stuwwallen in combinatie met	
• de lage grondwaterstand / het reliëf van de stuwwallen	
per juiste oorzaak	<u>1</u>
Maximumscore 2	
16 ☐ Uit de kaart blijkt dat zich daar (en in de centrale laagte / het smeltwaterdal uit het Saalien tussen Stokkum en Zeddam) eerdgronden bevinden.	

Opgave 4

Maximumscore 2

- 17 Voorbeelden van juiste onderzoeksmethoden zijn:
- interpretatie van historische gegevens
 - interpretatie van jaarringen van bomen
 - onderzoek van fossielen
 - pollenanalyse
 - onderzoek naar het ontstaan van landschapsvormen
 - meting van zuurstofisotopen (aan landijs en diepzeeafzettingen)

per juiste onderzoeksmethode

1

Maximumscore 2

- 18 Voorbeelden van juiste oorzaken zijn:
- verandering in de stand van de aardas
 - verandering in de baan van de aarde rondom de zon
 - veranderingen in de oceaancirculatie

per juiste oorzaak

1

Maximumscore 2

- 19 • nee
- Voorbeelden van een juist argument zijn:
- In de periode 1900-1910 daalt de temperatuur en stijgt de CO₂-uitstoot.
 - In de periode 1910-1940 stijgt de temperatuur fors en de CO₂-uitstoot slechts weinig.
 - In de periode 1940-1975 is de temperatuur tamelijk constant en stijgt de CO₂-uitstoot sterk.

0

2

Opgave 5**Maximumscore 2**

- 20 Voorbeelden van een juiste deelvraag zijn:
- Kan er (de komende 50 jaar) voldoende bos worden aangeplant om de CO₂-uitstoot te compenseren?
 - Hoeveel bosaanplant is er de komende 50 jaar nodig?

Maximumscore 2

- 21 • Egypte 1
• Libië 1

Maximumscore 2

- 22 Uit het antwoord moet blijken dat beide landen grotendeels een woestijnklimaat hebben.

Maximumscore 3

- 23 Uit de uitleg moet blijken dat:
- in beide landen het percentage herbebost gebied (op de totale oppervlakte bos) wel groot is (kaart 177F/159F) 1
 - maar dat de oppervlakte bos (als percentage van de totale landoppervlakte) zeer gering is (kaart 177C/159C) 1
 - zodat er (absoluut gezien) niet veel CO₂ (in nieuwe bomen) kan worden vastgelegd 1

Politiek en ruimte**Opgave 6****Maximumscore 2**

- 24 het (grote) aantal inwoners (van Duitsland)

Maximumscore 4

- 25 Uit de uitleg moet blijken dat:
- Duitsland weliswaar een hoger BBP heeft dan het gemiddelde van de EU 2
 - maar dat er deelstaten zijn met een BBP dat lager ligt dan 75% van dat gemiddelde 2

Maximumscore 2

- 26 52e druk: kaart 78E / 51e druk: kaart 67B

Opmerking

52e druk: kaart 96E / 51e druk: kaart 85E is fout (niet op Europese schaal).

Maximumscore 2

- 27 Een voorbeeld van een juiste klassenindeling is:
- minder dan 80
 - van 80 tot 100
 - van 100 tot 120
 - van 120 tot 140
 - meer dan 140

Opmerking

Een juiste klassenindeling voldoet aan de volgende voorwaarde:

De klassenbreedte is steeds even groot, behalve bij de hoogste en de laagste klasse.

Maximumscore 2

- 28 Een juiste arcering voldoet aan de volgende voorwaarde:
De arcering heeft een oplopende intensiteit.

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 2	
29 ☐ Een voorbeeld van een juiste hypothese is: Naarmate de werkloosheid in een regio groter is, zal die regio een groter vertrekoverschot hebben.	
Maximumscore 2	
30 ☐ • nee • Uit de argumentatie moet blijken dat de informatie over migratie op dit kaartblad ontbreekt	<u>0</u> <u>2</u>
Maximumscore 2	
31 ☐ Juiste voorbeelden van negatieve effecten zijn: • de komst van goedkope arbeidskrachten uit de nieuwe lidstaten • deze deelstaten zouden wel eens minder financiële steun van de EU kunnen krijgen • meer concurrentie uit de nieuwe lidstaten	
per juist negatief effect	<u>1</u>

Opgave 7

Maximumscore 2

- 32 Voorbeelden van een juiste hervorming zijn:
- het afschaffen van subsidies op de prijzen (van producten)
 - het (meer dan vroeger) tot stand laten komen van de prijzen door de vrije werking van het marktmechanisme

Maximumscore 2

- 33 Uit het antwoord moet blijken dat de landbouw in de kandidaat-lidstaten gemiddeld arbeidsintensiever is dan in de EU-lidstaten.

Maximumscore 2

- 34 Voorbeelden van een juiste uitleg zijn:
- Het BBP per hoofd van de bevolking is laag / de koopkracht van de bevolking daar is laag.
 - De kandidaat-lidstaten zijn voor een groot deel zelfvoorzienend voor wat betreft hun agrarische productie.

Opgave 8

Maximumscore 1

- 35 Voorbeelden van een juist argument vóór het Nederlandse voorstel zijn:
- Het bespaart Nederland (als netto betaler) veel geld.
 - De rijke lidstaten hebben deze financiële hulp via de structuurfondsen niet echt nodig.
 - Het Nederlandse voorstel voorkomt dat de uitbreiding van de EU te duur wordt.

Maximumscore 1

- 36 Voorbeelden van een juist argument tégen het Nederlandse voorstel zijn:
- Bepaalde landen die door dit voorstel getroffen worden, zouden de besluitvorming in de EU over andere zaken wel eens kunnen tegenhouden.
 - Door dit voorstel worden bepaalde landen onevenredig zwaar getroffen.
 - Bepaalde landen/regio's krijgen straks / na de toetreding van zeer arme landen uit Oost-Europa geen steun meer, terwijl zij niet (of nauwelijks) rijker zijn geworden / hun BBP of BRP niet (of nauwelijks) hoger is geworden.

Maximumscore 2

- 37 □ Voorbeelden van een juiste afweging zijn:
- Ik ben het eens met het voorstel van de Nederlandse regering, omdat anders de uitbreiding van de EU in gevaar komt en *de toekomst van Europa belangrijker is dan het economisch belang van individuele lidstaten.*
 - Ik ben tegen het voorstel van de Nederlandse regering, omdat uitbreiding van de EU weliswaar gewenst is, maar de *kosten daarvan niet afgewenteld mogen worden op slechts enkele landen.*

Opmerking

De cursief gedrukte begrippen zijn in dit antwoord als correctienorm gebruikt.

Einde